

ІНСТИТУТ МЕХАНІКИ ТА ІНФОРМАТИКИ

ФАКУЛЬТЕТ ІНЖЕНЕРНОЇ МЕХАНІКИ

Інститут механіки та інформатики розпочав свою історію із квітня 1966 р. як механічний факультет (перший у складі Хмельницької філії Українського поліграфічного інституту імені Івана Федорова), створений для підготовки інженерів за спеціальностями «Технологія машинобудування, металорізальні верстати та інструменти» й «Обладнання і технологія зварювального виробництва». Влітку 1966 р. був здійснений набір студентів на перший курс обох цих спеціальностей денної форми навчання (60 і 30 студентів відповідно). Крім того, у вересні 1966 р. із дозволу Мінвузу УРСР спеціальність «Технологія машинобудування, металорізальні верстати та інструменти» була доукомплектована другим курсом, на який перевелися 30 студентів із вечірньої форми навчання.

До процесу становлення факультету доклали багато сил викладачі і співробітники всього філіалу: О. М. Кулик, Г. О. Лось, В. О. Чекирда, В. І. Пилипів, К. І. Чесноков, С. В. Цимбалюк, М. О. Пастушак, Я. Т. Кіницький, В. Г. Каплун, В. П. Лісничук, В. А. Дубасов, Є. О. Горбатюк, В. С. Павлов, Б. С. Волинський, П. К. Новіцький, С. Г. Костогриз, О. О. Білецький, Я. М. Гладкий і багато інших.

У 1967 р. денне відділення факультету розширилося: було зараховано ще 75 студентів на спеціальність «Машини та апарати легкої промисловості».

Наступного року рішенням Мінвузу УРСР підготовка фахівців із напрямку «Обладнання і технологія зварювального виробництва» на факультеті була припинена, а студен-

ти, що бажали продовжити навчання за цією спеціальністю, переведені в київський, львівський і харківський політехнічні інститути.

Із 1967 р. починають формуватися кафедри факультету. Так у серпні було організовано перші дві: технології машинобудування (завідувач — Г. П. Ільїн) та інженерної графіки (Б. К. Куфель), у жовтні — опору матеріалів і деталей машин (доцент С. М. Ганжуров) і вищої математики (доцент О. М. Кулик), у вересні 1968 р. — машин і апаратів (доцент В. Г. Воронін) та теоретичної механіки і ТММ (доцент О. М. Кулик), у 1970 р. — кафедра деталей машин і ТММ (доцент С. Г. Іванов), а в 1973 р. — технології металів (ректор, доцент М. І. Карпіленко).

Перший випуск інженерів-механіків спеціальності «Технологія машинобудування» вечірнього відділення відбувся у червні 1969 р., а наступного року — денного відділення факультету. (Підготовкою студентів не тільки денної, а й вечірньої і заочної форм навчання підрозділ займався до 15 липня 1983 р., а пізніше — лише денної у зв'язку з передачею студентів вечірньої і заочної на спеціалізований факультет.)

У 1972 р. деканом факультету був обраний доцент А. Є. Безносів, а в 1975-му його змінив доцент (нині професор) С. Г. Костогриз. У цей період подальшого розвитку дістала матеріально-технічна база факультету, покращився кадровий склад, завершувалося будівництво факультетського 9-ти поверхового гуртожитку.

В. Л. Збрицький

А. Є. Безносів

С. Г. Костогриз

О. О. Абрамов

У серпні 1982 р. факультет очолив доцент О. О. Абрамов. У цей час тут проводилася робота з відкриття нових спеціальностей і забезпечення їх відповідними кадрами й лабораторною базою.

У 1987 р. була відкрита спеціальність «Радіотехніка», а в 1988 р. — «Конструювання і технологія РЕЗ» й «Обчислювальні машини, комплекси і мережі» з набором на кожну з них по 25 студентів. У зв'язку з цим механічний факультет у 1988 р. перейменували на факультет машинобудування і радіотехніки.

У 1990 р. організована кафедра прикладної механіки (завідувач — професор В. П. Ройзман). За рік зазначені три спеціальності були передані до складу новоствореного факультету радіоелектроніки, а факультету машинобудування і радіотехніки повернули колишню назву — «Механічний».

У вересні 1988 р. із широкого спектра спеціальності «Технологія машинобудування, металорізальні верстати та інструменти» виділилася спеціальність «Верстати та інструменти», а в 1995 р. з останньої — «Інструментальне виробництво».

З 1991 р. на факультеті відкрита спеціальність «Обладнання і технологія підвищення зносостійкості і відновлення деталей машин» (теперішня назва — «Відновлення та підвищення зносостійкості деталей і конструкцій»). Реалізується підготовка студентів за новими спеціалізаціями:

Урочиста посвята першокурсників Інституту механіки та інформатики у студенти

«Комп'ютерний синтез об'єктів і технологій машинобудування» (спеціальність «Технологія машинобудування»), «Міжнародна технічна експертиза технологічних машин і систем» (спеціальність «Металорізальні верстати та системи»), «Відновлення і ремонт автомобілів» (спеціальність «Відновлення та підвищення зносостійкості деталей і конструкцій»).

Викладачі і співробітники факультету виконують наукові дослідження з держбюджетної тематики та за госпо-

ДРАПАК Георгій Мефодійович

Директор інституту, кандидат технічних наук, професор

Освіту інженера-механіка Г. М. Драпак здобув у Хмельницькому технологічному інституті побутового обслуговування. Тут він пройшов шлях від лаборанта до керівника підрозділу. Більше десяти років очолював випускову кафедру «Машини та апарати». У 2002–2010 рр. був деканом факультету інженерної механіки. Із 2004 р. обіймає посаду директора Інституту механіки та інформатики.

Георгій Мефодійович є автором понад 130 наукових праць, 26 патентів та авторських свідоцтв на винаходи, 16 впроваджених раціоналізаторських пропозицій та 4 навчальних посібників із грифом Міністерства освіти і науки України. Керує науковими дослідженнями аспірантів, троє з яких уже захистили кандидатські дисертації. Є членом редколегії фахового журналу «Вісник Хмельницького національного університету. Технічні науки» та міжнародного наукового видання «Проблеми трибології». За безпосередньої участі вченого і під його керівництвом виконано низку держдоговірних наукових тем і робіт для різних підприємств м. Хмельницького, області й України.

За вагомі досягнення у роботі керівництво університету неодноразово нагороджувало Георгія Драпака грамотами. Крім того, науковець має низку відомчих нагород: відзнаки Державного департаменту інтелектуальної власності, Почесна грамота Міністерства освіти і науки України, Почесна відзнака професора Штаумберга (Республіка Польща). Є дійсним членом Міжнародної академії інженерної механіки і матеріалознавства.

Професор Г. М. Драпак — один з ініціаторів та безпосередніх організаторів проведення в університеті всеукраїнських і міжнародних наукових конференцій, а з 2003 р. — щорічних весняних українсько-польських конференції молодих науковців «Механіка та інформатика», що користуються великою популярністю серед студентів, аспірантів і молодих викладачів України, Польщі та інших країн Європи.

Інститут механіки та інформатики підтримує тісні ділові контакти з багатьма вишами Польщі. Це дозволяє суттєво інтенсифікувати наукову співпрацю викладачів, аспірантів та студентів університету із зарубіжними колегами. На умовах обміну для студентів організовуються літні закордонні практики та мовні школи. Проводиться обмін студентами із Краківською політехнікою ім. Тадеуша Костюшка. З ініціативи цього закладу в університеті у 2004 р. було створено Українсько-польський центр, який допомагає у вивченні польської мови та активно сприяє розвитку обміну студентами, молодими науковцями і викладачами.

Кафедра технології машинобудування, 1989 р.

дарськими угодами (щорічно більш ніж на 1 млн грн.), що є гарним підґрунтям для підготовки кандидатських і докторських дисертацій. У цей час докторами наук, а потім і професорами стали В. Г. Каплун, М. Ф. Семенюк, Я. Т. Киницький, С. Г. Костогриз, О. А. М'ясіщев, Я. М. Гладкий, М. С. Стечишин, М. П. Мазур, Г. Б. Параска, В. Г. Камбург. Кандидатські дисертації підготували й захистили більше 60 викладачів факультету.

У 1996 р. при кафедрі зносостійкості і надійності машин було засновано журнал «Проблеми трибології» (головний редактор — професор А. Г. Кузьменко). Інтенсивно готуються і видаються монографії, підручники й навчальні посібники із міністерським грифом.

У 1998 р. Міністерство освіти і науки України закріпило за факультетом право проведення Всеукраїнської олімпіади із САПР і комп'ютерного моделювання у машинобудуванні, й у квітні було організовано першу олімпіаду серед студентів вишів України.

Також у цей час була відкрита спеціальність «Інформаційні технології проектування» (керівник — доцент С. С. Ковальчук). Відтак факультет зробив прорив у галузі комп'ютерних технологій.

З урахуванням усіх змін у переліку спеціальностей і на основі дозволу Міністерства освіти України 9 серпня 1999 р. факультет змінив свою назву на «Факультет інженерних та інформаційних технологій».

Колектив деканату ФІМ, 2011 р. Зліва направо:
В. В. Стучинська, І. І. Пододіменко, Л. В. Іващенко,
В. П. Олександренко, С. Я. Підгайчук, В. В. Стрельбицький

Наступного року було відкрито спеціальності «Електропобутова техніка» й «Обладнання переробних і харчових виробництв», створено кафедру інформаційних технологій проектування (д. ф.-м. н. проф. С. Л. Кривий). Ще за рік з'явилася спеціальність «Соціальна інформатика» (проф. В. Г. Камбург). Крім того, готувалося відкриття при Академії прикордонних військ України напряму підготовки офіцерів запасу зі студентів вишу.

У жовтні 2002 р. деканом факультету призначили доцента Г. М. Драпака.

2004 рік став знаковим в історії факультету: на його базі було створено Інститут механіки та інформатики із двома факультетами: інженерної механіки (доц. Г. М. Драпак) і прикладної математики та комп'ютерних технологій (доц. С. С. Ковальчук).

З 2010 р. факультет інженерної механіки очолює д. т. н., професор В. П. Олександренко.

Того ж року започаткували напрям підготовки фахівців за спеціальністю «Охорона праці». У 2011 р. вперше було проведено набір у магістратуру за спеціальністю «Обладнання переробних і харчових виробництв», при кафедрі машин і апаратів запроваджено нову спеціалізацію — «Мехатронні системи обладнання легкої промисловості та побутової техніки», а на базі кафедр прикладної механіки та опору матеріалів створено нову — основ інженерної механіки (проф. Ю. І. Шалапко). Продовжується активна підготовка наукових кадрів: захистили докторські дисертації М. Є. Скиба, Г. С. Калда, В. П. Олександренко, І. М. Пастух, Ю. І. Шалапко, О. В. Диха, понад 40 співробітників отримали кандидатський ступінь.

Сьогодні в інституті працює понад 180 викладачів, серед яких 26 докторів наук, професорів, 99 кандидатів наук, доцентів, 6 академіків галузевих академій наук України, три заслужені працівники освіти України, два заслужені діячі науки і техніки України. Більшість викладачів інституту є його випускниками.

Навчально-лабораторну базу складають 32 лабораторії, 8 спеціалізованих кабінетів, 10 класів із сучасною комп'ютерною технікою, 9 наукових лабораторій. Під час аудиторних занять широко використовується комп'ютерна техніка, спеціальне приладдя, стенди, моделі тощо. Всі кафедри інституту під'єднані до внутрішньої університетської мережі та Інтернету.

Спільно з навчальними закладами першого і другого рівня та провідними підприємствами Подільського регіону інститут ініціював створення навчально-наукового виробничого комплексу. Відтак студенти, крім вивчення теоретичних дисциплін, опановують робочі професії у майстернях вищих професійних училищ Хмельницького й одержують посвідчення про присвоєння їм відповідної кваліфікації та розряду. Вдосконалення інженерних навичок відбувається на виробництві, де випускові кафедри мають свої філіали.

У сучасних умовах розвитку техніки та технологій майже неможливо собі уявити економічно вигідне виробництво без використання сучасних комп'ютерних технологій. Саме тому університет активно впроваджує технології комп'ютерного моделювання у підготовці інженерів-механіків. Сьогодні у світі існує кілька потужних систем комп'ютерного моделювання, причому однією із найпотужніших є система твердотілого параметричного моделювання SolidWorks, яка широко використовується у світі, зокрема й на провідних машинобудівних підприємствах України. SolidWorks призначена для проектування виробів будь-якої складності та призначення, при цьому повністю змінюється традиційна концепція проектування, що дозволяє у кілька разів скоротити терміни освоєння нової продукції у виробництві. Сфера використання системи доволі широка — від виробництва дитячих іграшок до продукції важкого машинобудування, електроніки, виробів медичного призначення.

Саме тому в 2006 р. на факультеті інженерної механіки була розроблена програма наскрізної комп'ютерної підготовки інженерів на основі системи SolidWorks, а в 2011 р. на базі кафедри машинознавства створено центр SolidWorks, який очолює доц. В. О. Харжевський, докладаючи багато зусиль для його розвитку й ефективного функціонування.

За активну співпрацю та впровадження сучасних інформаційних технологій SolidWorks у навчальний процес, університет отримав безпрецедентний в Україні грант від корпорації SolidWorks Corp. (США) та від компанії «Інтерсед Україна» (Київ) — авторизованого представника корпорації в Україні — ліцензію на 500 робочих місць на використання системи автоматизованого проектування SolidWorks Education Edition (2010–2011). Надана ліцензія за своїм функціоналом є повним аналогом комерційних версій SolidWorks, що використовуються на машинобудівних підприємствах у всьому світі. Крім цього, університет є першим в Україні, що отримав право надавати ліцензійні версії САПР SolidWorks студентам та викладачам для роботи на домашніх комп'ютерах. Це дуже важливо з огляду на забезпечення студентів ліцензійними програмними матеріалами для самостійної роботи, курсового та дипломного проектування, адже значна частина цієї роботи проводиться саме на домашніх комп'ютерах. 1 червня 2010 р. університет уже отримав студентські ліцензії SolidWorks, які можна використовувати окремо від університетського сервера ліцензій (тобто на домашніх комп'ютерах). Загальна кількість наданих додаткових ліцензій для домашнього користування — 500.

За домовленостями із компанією Dassault Systemes SolidWorks Corp. (США) та за підтримки авторизованого представника корпорації в Україні компанії «Інтерсед Україна» (Київ) ХНУ з 2009 р. має міжнародний статус Authorized CSWA Provider — провайдер із прийому офіційних сертифікаційних екзаменів SolidWorks, що дозволяє

Заняття у Центрі Solid Works

Практичні заняття у лабораторії Центру Solid Works ХНУ

організовувати такі екзамени, зокрема для студентів, які пройшли відповідну підготовку в університеті. У 2010 р. 32 студенти та 15 викладачів факультету інженерної механіки стали сертифікованими спеціалістами SolidWorks. У 2011 р. ще 43 майбутні інженери-механіки отримали відповідні сертифікати міжнародного зразка, а 15 викладачів факультету інженерної механіки під керівництвом доц. В. О. Харжевського успішно закінчили курс підвищення кваліфікації за програмою SolidWorks. На базі центру SolidWorks, створеного на кафедрі машинознавства, проводяться також сертифікаційні екзамени SolidWorks для студентів і викладачів інших українських університетів — уже 4 викладачі та 16 студентів із різних регіонів України успішно склали сертифікаційні екзамени Certified SolidWorks Associate та стали сертифікованими спеціалістами SolidWorks.

На базі спеціальностей інституту відкриті спеціалізовані вчені ради із захисту кандидатських і докторських дисертацій, працює аспірантура, щорічний набір до якої становить більше 20 осіб.

Учені інституту співпрацюють із багатьма вищими та інститутами академій наук України, Росії, Німеччини, США. Особливо плідно розвивається співробітництво із навчальними закладами Польщі, зокрема із Краківським політехнічним університетом. Проводиться інтенсивний обмін студентами, аспірантами та викладачами.

При інституті діє студентське наукове товариство, а на кожній кафедрі — студентські наукові гуртки. Результати дослідницької роботи стають основою для написання курсових і дипломних проектів, наукових доповідей на факультетських, інститутських, університетських, всеукраїнських та міжнародних конференціях. Більше 150 студентів взяли

участь у студентських наукових конференціях, виголосивши доповіді. Кращі з них були представлені на студентській конференції Інституту механіки та інформатики. Крім того, заклад щороку проводить українсько-польську наукову конференцію молодих науковців, у якій беруть участь студенти, магістранти, аспіранти та докторанти обох країн. За останні роки було проведено три такі конференції, учасниками яких стали понад 300 учених, серед них — професори зі світовим ім'ям. Результатом такої співпраці став взаємний обмін студентами для стажування на підприємствах обох країн. Щорічно також проходять міжнародні олімпіади із САПР та комп'ютерного моделювання.

При інституті відкриті курси польської мови, діє Школа механіки та інформатики, Школа програмування та математики і Школа винахідників. Студенти мають можливість вивчати додатково до основної іноземної мови другу — на вибір.

Кафедра технології машинобудування

26 серпня 1967 р. при Хмельницькому філіалі Українсько-го поліграфічного інституту була створена кафедра технології машинобудування. У різний час її очолювали кандидати технічних наук, доценти Г. П. Ільїн (1967–1969), А. М. Музичук (1969–1972), В. П. Кошель (1972–1977), М. А. Фетісов (1977–1987), д. т. н., проф. Р. І. Сілін (1987–2000). З 2000 р. завідувачем є д. т. н., проф. Микола Петрович Мазур.

1967–1969 роки характеризуються як період становлення кафедри. На той час у Хмельницькому був лише один цивільний вищий навчальний заклад, тому в технічному оснащенні лабораторної бази кафедри брали активну участь підприємства міста, для яких готувалися інженерні кадри.

Практичні заняття в лабораторії металорізальних верстатів проводить викладач Л. В. Присяжний

Лабораторна робота з теорії різання — викладач Л. М. Кузьма

За короткий термін кафедра була обладнана металорізальними верстатами, різноманітними пристроями та укомплектована різальним і вимірювальним інструментом. Це дозволило технічно забезпечити викладання курсів «Технологія машинобудування», «Теорія різання», «Металорізальні верстати», «Технологія металів» та інших. Проведення лабораторних досліджень вимагало виконання значного обсягу робіт із проектування, виготовлення, складання та налагодження пристроїв і спеціального інструменту, що було виконано всього за два-три роки. Ця організаційна робота лягла на плечі першого завідувача Г. П. Ільїна, але не останню роль зіграв також ентузіазм співробітників кафедри (старші викладачі В. П. Лисничук та Б. С. Волинський, завідувач лабораторій П. А. Кравець, лаборанти В. С. Бардер та П. П. Белінський).

Другий етап — організації та методичного забезпечення навчального процесу — припадає на 1969–1972 рр. На той час тут уже працювали молоді та енергійні старші викладачі В. Д. Леськів (курси «Пристрої до металорізальних верстатів», «Металорізальні інструменти»), Є. О. Горбатюк («Технологія машинобудування», «Основи автоматизації виробничих процесів»), Б. А. Кузяєв («Теорія різання металів»), В. Г. Воронін («Металорізальні верстати»). Із першого випуску залишилася працювати асистентом Л. М. Кузьма (лабораторні роботи з курсу «Різальний інструмент»). У 1970 р. на кафедру прийшов к. т. н. А. Є. Безносів, який через два роки став деканом механічного факультету. В 1971 р. штат кафедри поповнили кандидати технічних наук В. П. Кошель, М. А. Фетісов, Г. П. Черменський та Б. М. Орлов. Згодом були запрошені науковці з великим виробничим досвідом: Л. Я. Гаврилюк, О. О. Абрамов (Челябінський металургійний завод) та А. А. Сініченко (Северодонецький хімкомбінат).

Тоді ж були укладені господарські договори на виконання науково-дослідних та конструкторських розробок із Міністерством побутового обслуговування, заводами «Катіон», «Радіозавод» та іншими. Захистили кандидатські дисертації В. Д. Леськів і Б. А. Кузяєв, почав працювати над дисертацією Є. О. Горбатюк. До наукової роботи долучилися також кращі студенти: Антон Василишин, Микола Мазур, Віталій Третько, Микола Косіюк, а згодом Анатолій Гордєєв та Леонід Присяжний.

Наступний період в історії кафедри розпочався із призначення у 1972 р. завідувачем В. П. Кошеля, який мав досвід виробничої та наукової роботи. Новий очільник кафедри продовжував розвивати розпочаті А. М. Музичуком справи, що сприяло подальшому розвитку та закріпленню авторитету кафедри, активізації студентської наукової роботи. Були започатковані дипломні проекти дослідницького напрямку. Розвивалася також науково-дослідна господарська договірна робота кафедри з обробки пластмасових деталей із метою знімання задилок (доц. В. П. Кошель, доц. М. А. Фетісов), заміни шкідливого середовища для електродозійних верстатів (доц. А. М. Музичук, доц. Б. А. Кузяєв), механізації пошуку інформації у відділах техніки безпеки на замовлення Міністерства побутового обслуговування (доц. А. А. Сініченко, старший викладач Є. О. Горбатюк).

У цей час зі Львівського політехнічного інституту на кафедру прийшов Радомир Іванович Сілін, призначений на посаду ректора Хмельницького технологічного інституту побутового обслуговування. Тоді вчений був єдиним доктором технічних наук в інституті (читав курс «Автоматизація виробничих процесів»), і саме він започаткував новий напрям

наукової роботи — механізація та автоматизація технологічних процесів у машинобудуванні. Новий поштовх отримала також науково-дослідна робота викладачів кафедри: були організовані регулярні семінари, на яких заслуховувалися доповіді з дисертаційних робіт.

У 1974–1976 рр. кафедру поповнюють кращі випускники: В. В. Третько, В. М. Мехеда, М. П. Мазур, В. Д. Каразей, М. М. Косіюк, А. І. Гордєєв, Б. В. Лаврентьєв, Л. В. Присяжний. У 1976 р. до виконання навчальної, наукової і господарської договорних робіт долучився к. т. н. Я. Ф. Стаднік.

У 1977 р. у зв'язку із призначенням В. П. Кошеля проректором із виховної роботи завідувачем кафедри був обраний доц. М. А. Фетисов. Цього року після закінчення аспірантури колектив поповнили асистенти Є. А. Урбанюк та Г. М. Баннов. У 1978 р. кафедра була переведена з другого в четвертий навчальний корпус. Необхідно було організовувати на новому місці лабораторії та навчальні кабінети, передбачалося перебудування та монтаж верстатів, їх налагодження, виготовлення нових стендів для оформлення кабінетів і лабораторій. Ці роботи виконувалися переважно силами співробітників кафедри, зокрема завідувача лабораторій П. А. Кравця та навчального майстра В. А. Михайлова.

Після закінчення аспірантури та захисту дисертації в 1979 р. повернувся в інститут Я. М. Гладкий. До 1987 р. підготували й захистили кандидатські дисертації випускники кафедри М. П. Мазур, В. Д. Каразей, М. М. Косіюк, А. І. Гордєєв, А. С. Тельнов, Л. К. Семенов, С. П. Тищук, В. Г. Буряк.

У 1987 р. завідувачем став д. т. н., професор Р. І. Сілін, який продовжував працювати ректором інституту. Було взято курс на комп'ютеризацію наукової, навчальної та методичної діяльності з метою підвищення рівня роботи кафедри та посилення зв'язків із виробництвом. Для цього в 1987 р. організували філію кафедри при Хмельницькому ВО «Пресмаш» (зараз ВАТ «Термопластавтомат»). Одним із головних виконавців нового курсу розвитку став доц. О. А. Мясіщев — заступник завідувача кафедри.

Результатом наукової роботи, що виконувалась із застосуванням провідних на той час комп'ютерних технологій, став захист докторської дисертації О. А. Мясіщева та кандидатської С. С. Ковальчука. На кафедру після аспірантури повернувся С. В. Ситнік. Якийсь час тут працювали к. т. н., доценти В. І. Іщук, А. О. Баскаков, Є. І. Грубий, А. А. Міщанинець і асистент Ю. Г. Чумак.

У 1995 р. із призначенням О. А. Мясіщева директором інформаційно-комп'ютерного центру заступником завідувача кафедри став М. П. Мазур. Він доклав усіх зусиль, аби підвищити рівень використання інформаційних технологій у навчальному процесі з орієнтацією на потреби виробництва. У 1998 р. з його ініціативи було організовано філію кафедри ТМ на базі ВАТ заводу КПУ «Пригма-прес». М. П. Мазур у стислий термін завершив роботу над докторською дисертацією, яку в 1999 р. захистив у Київському політехнічному інституті. За цей період підготували і захистили: докторську дисертацію — Я. М. Гладкий, кандидатські — В. В. Третько, Є. А. Урбанюк та К. С. Соколан.

Із 2000 р. завідувач кафедри технології машинобудування — д. т. н., проф. М. П. Мазур. У цей час масово впроваджується комп'ютерна техніка та технології проектування на всіх етапах підготовки спеціалістів. За активної участі завідувача лабораторій М. М. Городецького відбувається оновлення матеріальної бази кафедри. Велика увага приділяється коригуванню робочих програм для дисциплін, що читаються, підготовці навчальних

Професор, д.т.н. Я. М. Гладкий проводить дослідження з аспірантами кафедри

Наукові дослідження проводять професор М. П. Мазур та доцент В. В. Мілько

посібників, методичних розробок та нових навчальних комп'ютерних програм.

У 2003 р. М. П. Мазур був обраний деканом новоствореного факультету дистанційного навчання у складі Інституту заочного та дистанційного навчання, директором якого став проф. Я. М. Гладкий. Завдяки співпраці цього факультету та кафедри технології машинобудування кабінети модернізуються та оснащуються новою потужною комп'ютерною технікою, створюється міжкафедральний зал курсового та дипломного проектування. Була обладнана також лабораторія металорізальних верстатів із ЧПК, поява якої характеризує новий етап використання верстатів із програмним керуванням.

Кафедра машин та апаратів

Відділення кафедри «Машини та апарати легкої промисловості» було створене в 1968 р. у складі кафедри «Технологія машинобудування, металорізальні верстати та інструменти», а за рік стало окремим підрозділом Хмельницького технологічного інституту побутового обслуговування. У структуру нової кафедри входили також відділення економіки та організації побутового обслуговування і відділення технології металів. Першим завідувачем був доцент В. Г. Воронін.

Історію розвитку кафедри та її науково-технічне становлення можна розділити на кілька етапів. Період з 1968 р. до 1970 р. характеризується налагоджуванням навчально-методичного й наукового забезпечення підготовки інженерів-механіків для галузей побутового обслуговування та легкої промисловості. Першими викладачами і співробітниками

Викладач В. І. Онофрійчук знайомить студентів із сучасними мехатронними системами

Навчання майбутніх механіків

кафедри стали П. Г. Капустенський, Г. М. Драпак, В. І. Гудзь, В. О. Гуляева. Були організовані навчальні лабораторії: обладнання швейних (П. Г. Капустенський), взуттєвих підприємств (Н. А. Кукліна) і побутової техніки (Ж. О. Романович); науково-дослідна лабораторія із переробки полімерних матеріалів та розробок побутової техніки. Укладалися домовленості з підприємствами і відповідними міністерствами з питань створення баз практики.

У 1970–1972 рр. кафедрою завідував к. т. н., доцент В. М. Серветник. У цей час стрімко розвиваються всі напрями діяльності, кількісно та якісно зростає кадровий потенціал кафедри. Доценти В. О. Кононюк, Б. П. Попков, М. Д. Борейко, В. О. Сунцов розробляють низку інженерних курсів із технологічних та термодинамічних процесів обладнання легкої промисловості та складної побутової техніки, розрахунків і конструювання типових машин та механізмів. Завдяки науковим розробкам викладачів у курсове та дипломне проектування впроваджені нові методи розрахунків. До наукової роботи широко залучалися студенти. На кафедру приходять працювати доценти А. І. Алексієнко, Б. О. Скрипник та випускниця Л. І. Першина.

У 1974–1980 рр. колектив очолював к. т. н., доцент Б. О. Скрипник. Серед головних досягнень у цей період можна відзначити: створення стенду для ремонту компресійних холодильників під керівництвом Б. О. Скрипника та отримання в 1976 р. першого авторського свідоцтва на винахід «Пральна машина» студентом В. Ф. Фетіщенком під керівництвом викладача В. А. Сунцова.

Із січня 1980 р. по червень 1990 р. кафедрою керував к. т. н., доцент В. І. Іщук. Викладачами в цей час стали випускники В. Л. Марченко, О. О. Коротич, О. Г. Тимошук, В. П. Місяць, О. О. Нікітін. Також були запрошені к. т. н., доцент О. П. Терещенко, к. т. н., доцент Г. П. Черменський, асистенти А. К. Кармаліта, К. О. Неліп та А. М. Шахбазян, завідувач лабораторій Р. Р. Ахтямов, навчальні майстри Д. І. Курбатов, Ф. П. Сигуров, В. Г. Дусін, В. М. Храмцов та лаборанти С. М. Муляр, М. О. Тростинський. Підготували та захистили кандидатські дисертації М. Є. Скиба, П. Г. Капустенський, О. О. Коротич, Г. М. Драпак.

Значно поліпшується матеріально-технічна база за рахунок розширення лабораторних приміщень і надання підприємствами сучасного обладнання. Уперше на кафедрі з'явилися персональні ЕОМ, які використовувались у навчальному процесі. Розширюється тематика науково-дослідних робіт на госпрозрахунковій основі. Підвищується рівень науково-дослідної роботи студентів, особливо у винахідницькій сфері.

За кількістю поданих заявок та отриманих авторських свідоцтв кафедра виходить на одне із перших місць у виші. В цей період тут починають навчатися студенти з Куби, Африки, Близького Сходу.

Протягом 1990–1991 рр. кафедрою очолював к. т. н., доцент Г. Б. Параска, який докладав зусиль до зміцнення матеріально-технічної бази. Розширюється тематика науково-дослідної роботи викладачів та студентів. Закладаються основи науково-дослідних робіт у галузі складної побутової техніки. Збільшується кількість баз практики для студентів. На кафедрі з'являється комп'ютерний клас, оснащений сучасними персональними комп'ютерами.

У 1992 р. на посаду завідувача було призначено заслуженого діяча науки і техніки України, д. т. н., професора Г. А. Піскорського, який ще задовго до цього плідно співпрацював із кафедрою. Під його керівництвом захистили кандидатські дисертації П. Г. Капустенський, М. Є. Скиба, А. К. Кармаліта, Г. М. Драпак. Крім того, було опубліковано чимало наукових статей і методичних указівок, отримано авторських свідоцтв.

У 1992 р. на кафедрі відкрито аспірантуру за спеціальністю «Машини легкої промисловості».

Упродовж 1993–2003 рр. колективом керував к. т. н., доц. Г. М. Драпак. У цей час було проведено першу Міжнародну науково-технічну конференцію «Вдосконалення обладнання легкої промисловості та складної побутової техніки», а також низку інших заходів із питань ресурсоощадних технологій у легкій промисловості.

На кафедрі починають викладати її випускники Ю. Б. Михайловський, Т. П. Романець, С. В. Смутко, О. С. Поліщук, С. Л. Горященко. Майже повністю оновлюється склад навчально-допоміжного персоналу. Розпочинають свою трудову діяльність завідувач лабораторій О. О. Гурський та старші лаборанти Г. Є. Богданов, В. В. Макарьський, І. М. Вишквар, С. П. Лісевич.

Нове тисячоліття кафедра почала з відкриття нової спеціальності — «Електропобутова техніка». Викладачі розробили принципово нові курси за напрямом «Електромеханіка». В період 2001–2003 рр. на кафедру прийшли д. т. н., професор В. В. Назаров, ст. викладач А. М. Залізецький, асистент В. І. Мельник, старший лаборант Б. Б. Міхліч.

У 2002 р. було укладено угоду про творчу співдружність із Краківською політехнікою імені Тадеуша Костюшка (Польща) з підготовки фахівців за напрямом «Інженерна механіка» та проведення спільних наукових досліджень. Налагоджується тісна співпраця з Калинівським технологічним

технікумом та Львівським технікумом легкої промисловості, укладаються угоди з виробничими підприємствами Подільського регіону, договори про співдружність із кафедрою «Обладнання легкої промисловості та побутового обслуговування» Херсонського державного технічного університету та кафедрами «Машин легкої промисловості» й «Електромеханічних систем» Київського національного університету технологій та дизайну.

У 2003 р. завідувачем кафедри був обраний ректор університету професор М. Є. Скиба, його заступником — спочатку доцент В. І. Іщук, а в 2006 р. — доцент кафедри О. С. Поліщук. Склад кафедри поповнюється новими співробітниками: асистентами П. Д. Нагорним та В. І. Онофрійчуком. Захищають дисертації М. Є. Скиба (докторську), Т. П. Романець, О. М. Синюк, Е. А. Манзюк (кандидатські).

Для покращення лабораторної бази спеціальностей «Обладнання легкої промисловості та побутового обслуговування» та «Електропобутова техніка» відкриваються дві філії кафедри: у ВПУ № 11 (Хмельницький) та ВАТ ЕК «Хмельницькобленерго». Поліпшується забезпечення навчального процесу за рахунок розширення парку сучасних ЕОМ, нового швейного обладнання, електропобутової техніки.

У 2004–2005 рр. спеціальність «Обладнання легкої промисловості та побутового обслуговування» акредитована за кваліфікаційним рівнем «магістр», «Електропобутова техніка» — за кваліфікаційним рівнем «спеціаліст». У 2006 р. відкрито ліцензію на підготовку фахівців за кваліфікаційним рівнем «магістр».

Протягом 2004–2011 рр. на кафедрі починають працювати асистенти Д. В. Прибега, В. С. Неймак, Е. О. Золотенко, Г. С. Головка, Ю. М. Білик, С. П. Лісевич, старші лаборанти В. І. Василенко, О. М. Скиба, О. А. Польгун, О. М. Миколок, А. В. Буряк, С. Ю. Корсун.

У період з 2007 по 2011 р. у межах Українсько-Польського центру студенти кафедри навчалися у Краківській політехніці за програмою обміну. В 2010–2011 рр. вони брали участь у всеукраїнських олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт з електромеханіки, мехатроніки, де займали призові місця.

У 2010 р. на базі спеціальності «Обладнання легкої промисловості та побутового обслуговування» відкрито спеціалізацію «Мехатронні системи обладнання легкої промисловості та побутової техніки».

За цей період значно оновилися навчально-методична, матеріально-технічна база лабораторій кафедри. Лабораторні та практичні заняття із професійно-орієнтованих дисциплін проводяться з використанням сучасного програмного забезпечення, комп'ютерного обладнання, спеціалізованого швейного, взуттєвого обладнання та електропобутової техніки провідних фірм «Jukki», «Brother», «LG», «Samsung», «Bosch» тощо.

Кафедра зносостійкості та надійності машин

У жовтні 1973 р. на механічному факультеті була створена кафедра технології металів (шляхом розділення кафедри машин та апаратів легкої промисловості). На той час за нею були закріплені такі дисципліни: «Технологія металів та інших конструкційних матеріалів», «Матеріалознавство», «Основи взаємозамінності, стандартизації та технічних вимірювань», діяли навчальні майстерні.

У перші роки навчальний процес забезпечували 7 викладачів: доценти М. І. Карпіленко, В. О. Алехнович, В. П. Вельбой,

Наукові дослідження проводять доцент О. С. Дробот і студент В.М. Навроцький

Доцент О. О. Абрамов у лабораторії порошкової металургії

ст. викл. Б. С. Волинський, асистенти С. М. Тараненко, О. О. Прошин, О. С. Дробот, завідувач лабораторій В. С. Бардер, двоє навчальних майстрів і старший лаборант. Цим колективом із 1973 р. до кінця січня 1977 р. керував доцент М. І. Карпіленко. За кафедрою були закріплені такі лабораторії: основ взаємозамінності, ливарного виробництва, зварювальна, термічної обробки, матеріалознавства, механічна і слюсарна майстерні.

Завідувачами кафедри у різні роки були: доц. О. О. Абрамов (із січня 1977 р. до вересня 1982 р.), доц. Г. О. Сіренко (з вересня 1983 р. до вересня 1988 р.; з його приходом лабораторна база кафедри поповнилася науково-дослідною лабораторією проблем матеріалознавства), доц. О. О. Прошин (в. о. з вересня 1988 р. до січня 1989-го). У січні 1989 р. на цю посаду був обраний д. т. н., професор А. Г. Кузьменко (до цього — професор Брянського інституту транспортного машинобудування). Із цього періоду кафедра починає забезпечувати додатково дисципліни циклу «Надійність машин галузі» для студентів денної та заочної форм навчання спеціальностей: «Технологія машинобудування», «Металорізальні верстати та комплекси», «Машини та апарати легкої промисловості».

У квітні 1991 р. була відкрита спеціальність «Обладнання і технологія підвищення зносостійкості і відновлення деталей машин та апаратів» (сьогодні — «Відновлення та підвищення зносостійкості деталей машин і конструкцій»). Із цього часу кафедра працює над підготовкою лабораторної та науково-методичної бази для становлення та розвитку нової спеціальності. Зокрема створені спеціалізовані лабораторії: відновлення та ремонту деталей машин,

триботехніки та надійності машин, порошкової металургії, комп'ютерного моделювання. У 1994 р. назву кафедри було змінено на «Зносостійкість та надійність машин» (ЗНМ).

У 1997 р. на кафедрі в межах зазначеної спеціальності розпочато набір студентів на спеціалізацію «Відновлення та технічний сервіс автомобілів», створена лабораторія «Конструкції та розрахунку автомобілів».

Під керівництвом професора А. Г. Кузьменка за напрямом досліджень «Тертя та зношування в машинах» підготували й захистили кандидатські дисертації викладачі Р. В. Сорокатий (1993), О. В. Диха (1993), Б. С. Волинський (1999), О. А. Пасічник (2000), О. П. Бабак (2008).

Протягом 2000–2002 рр. доценти Р. В. Сорокатий і О. А. Пасічник були переведені на кафедру інформаційних технологій університету, звільнився М. Т. Школяр. Натомість прийшли доцент О. Ю. Рудик, старший викладач М. І. Романов, завідувач лабораторій, інженер В. І. Мокрицький, згодом — к. т. н., ст. викл. П. В. Каплун та асистент С. Ф. Посонський, а у 2010 р. — к. т. н., ст. викл. О. М. Маквкін та к. т. н., доц. В. В. Стрельбіцький.

Сьогодні наукова діяльність кафедри спрямована на розробку та дослідження технології виробів із твердих сплавів та антифрикційних зносостійких композиційних матеріалів (О. О. Абрамов, В. П. Свідерський, В. П. Вельбой, О. С. Дробот), розрахункові та експериментальні дослідження зносостійкості й надійності вузлів тертя (А. Г. Кузьменко), розробку нових технологій і устаткування для суцільного та дискретного зміцнення циліндричних поверхонь і моделювання їх зносостійкості й мастильної здатності (О. В. Диха, О. П. Бабак, Б. С. Волинський, С. Ф. Посонський). У 2000 р. в конкурсі на кращу постановку науково-дослідної роботи кафедра посіла перше, а в 2010 р. — друге місце по університету.

Колектив підтримує тісні стосунки зі спорідненими кафедрами України: Національного технічного університету України «КПІ», Національного авіаційного університету, Національного транспортного університету, Кіровоградського національного технічного університету, Миколаївського національного університету кораблебудування, Вінницького національного технічного університету, Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу та ін.

У 2003 р. при кафедрі відкритий науково-виробничий підрозділ «Техносервіс» для навчання студентів із циклу автомобільних дисциплін (керівник — доц. О. О. Абрамов).

З 1996 р. видається (по 4 номери щорічно) міжнародний науковий журнал «Проблеми трибології». Загалом видано понад 60 номерів зі статтями фахівців-трибологів з України, Росії, Польщі.

У 1996–2010 рр. кафедра підготувала понад 500 спеціалістів і магістрів, які працюють на різних підприємствах країни.

З 2009 р. колектив очолює д. т. н., професор О. В. Диха.

Кафедра машинознавства

Викладання двох основних дисциплін кафедри — теорії механізмів і машин (ТММ) та деталей машин — було розпочате ще у Хмельницькому загальнотехнічному факультеті з вересня 1963 р. А вже у вересні наступного року тут утворилися самостійні кафедри: загальнонаукових і загальноінженерних дисциплін. У грудні 1967 р. були створені кафедри опору матеріалів і деталей машин та теоретичної механіки й теорії механізмів і машин, які в 1969 р. об'єднані в одну — машинознавства (до 1989 р. вона мала назву «Дета-

Заняття в лабораторії кафедри деталей машин і теорії механізмів і машин

лей машин і теорії механізмів і машин», потім, до 1998 р., — «Основи конструювання машин»). Першим завідувачем обрали к. т. н., доц. С. М. Ганжурова. Колектив складали ст. викладачі С. Г. Іванов і В. Г. Каплун, Ю. Ф. Добжанський, Я. Т. Кіницький, асистенти С. Г. Костогриз, А. Ф. Андрійчук, Я. М. Гладкий.

1 вересня 1971 р. кафедру очолив доц. В. Г. Каплун. Силами С. Г. Костогриза, І. М. Пастуха, ст. викладачів Ю. Ф. Добжанського, Я. Т. Кіницького, асист. В. В. Нестеровського протягом 1973 р. були заново переобладнані лабораторії кафедри і створений оригінальний кабінет деталей машин, що не має аналогів в усьому СНД, сучасна лабораторія ТММ. У 1974 р. розпочалося облаштування кабінету підйомально-транспортних машин, завершене в 1996 р.

За роки існування кафедри її викладачі та лаборанти докладали усіх зусиль для створення матеріальної бази, удосконалення навчальної, науково-методичної, науково-дослідної та виховної роботи.

Сьогодні при кафедрі діють лабораторія ТММ, кабінет деталей машин, кабінет підйомально-транспортних машин, центр SolidWorks, лабораторія обладнання переробних і харчових виробництв, лабораторія обладнання громадського харчування.

У 2000 р. започаткована підготовка інженерів-механіків зі спеціальності «Обладнання переробних і харчових виробництв» та створена відповідна секція, завідувачем якої призначений д. т. н., проф. М. С. Стечишин.

Основним принципом формування колективу є високий професіоналізм викладачів, їх науковий потенціал і педагогічна майстерність. Останнім часом кафедра готує викладачів із числа студентів університету (М. Ф. Семенюк, М. В. Лук'янюк, Н. К. Бачинська, В. О. Харжевський, В. М. Педан, В. П. Терещенко, М. В. Марченко).

Працівники кафедри приділяють велику увагу розробці навчально-методичної літератури. Результатом цієї роботи стали 4 підручники, 6 навчальних посібників, 90 інших методичних розробок, призначених для організації самостійної роботи студентів, проведення практичних і лабораторних занять та виробничих практик, курсового й дипломного проектування, використання технічних засобів навчання. У 1997 р. проф. Я. Т. Кіницький завершив розробку, а старший лаборант Ю. І. Школяр — виготовлення комплекту кольорових (тіньових) моделей плоских механізмів (110 моделей), який дозволяє значно покращити наочність курсу ТММ. У 2005–2007 рр. аналогічні комп'ютерні моделі механізмів розробив проф. М. Ф. Семенюк.

Кабінет підйомно-транспортних машин

Промислова установка для іонного безводневого азотування, розроблена і виготовлена в ПНФТЦ

Одночасно із навчально-методичною роботою колектив приділяє увагу науково-дослідній, яка виконується за такими чотирма напрямками: 1) тертя та зношування у машинах; 2) кінематика та динаміка механізмів і машин; 3) міцність, зносостійкість та надійність машин і конструкцій; 4) технологія та обладнання хіміко-термічної обробки деталей та інструмента різними методами.

За 45 років на кафедрі виконано майже 50 госпдоговірних і 24 дербюджетних НДР. Опубліковано 9 монографій, майже 500 наукових статей, 300 інших наукових робіт, одержано більше 100 авторських свідоцтв та патентів на винаходи, виголошено близько 500 наукових доповідей на різних науково-технічних конференціях. За ці роки 18 викладачів, які працювали на кафедрі, захистили кандидатські дисертації, а 8 — докторські (В. Г. Каплун, М. Ф. Семенюк, Я. Т. Кіницький, С. Г. Костогриз, М. С. Стечишин, В. П. Олександренко, І. М. Пастух, Ю. І. Шалапко). Крім цього, під їх керівництвом захистили кандидатські дисертації 14 викладачів інших кафедр університету. В 1991 р. доц. Я. Т. Кіницькому вперше в університеті було присвоєне вчене звання професора без ученого ступеня доктора технічних наук.

У 1987 р. на базі кафедральної науково-дослідної лабораторії була створена спільна (Академії наук та Мінвузу України) лабораторія прогресивних методів зміцнення (наук. керівник — д. т. н., проф. В. Г. Каплун), у 1992 р. перетворена в Подільський науковий фізико-технологічний центр (керівник — д. т. н., проф. В. Г. Каплун, директор — д. т. н., проф. І. М. Пастух).

Лабораторії центру оснащені сучасним обладнанням (як правило, власного виготовлення — за розробками І. М. Пастуха, М. В. Лук'янюка та ін.), яке необхідне для виконання наукових досліджень із безводневого іонного азотування, електроіскрового легування, комплексного зміцнення поверхонь металів. Наявні потужності дозволяють дотримуватися вказаних технологічних процесів для потреб промислових підприємств і населення. Крім цього, в інших лабораторіях працює низка експериментальних установок та стендів, деякі з них розроблені викладачами (С. Г. Костогризом, В. Г. Каплуном, М. Ф. Семенюком, М. С. Стечишином, М. В. Лук'янюком та ін.). Це обладнання дає можливість проводити наукові дослідження з надійності й довговічності деталей машин та інструменту, з теорії тертя і зношування у машинах, зокрема із фретинг-зношування і корозійно-механічного зношування металів у агресивних середовищах.

Значна частина наукових розробок впроваджена у виробництво на десятках підприємств України та СНД. Розроблені технологічні процеси й обладнання екологічно чисті та дозволяють підвищити (залежно від умов експлуатації) зносостійкість деталей машин та металорізального інструменту в 1,5–3,5 рази, деревообробного інструменту в 3–5 рази, штамів, прес-форм і форм для литва в 1,8–3 рази, зменшити витрати електроенергії на 30–40% і газів у 8–10 разів порівняно з аналогами.

Розробки проф. М. С. Стечишина та доц. М. В. Лук'янюка впроваджені на Хмельницькому м'ясокомбінаті, Хмельницькій фірмі «АДВІС-Запчастина», ВАТ «Тернопільський комбайновий завод». На першому підприємстві — іонно-азотовані кутерні ножі для обробки ковбасного фаршу, що дозволило збільшити їх зносостійкість у 4 рази при переробці фаршу для ліверних ковбас і в 8–10 разів — для варених та копчених ковбас. На другому підприємстві у результаті використання нових технологій зміцнено зносостійкість матриць формування головки пальця після лазерного випромінювання збільшилась у 1,7 рази, а після комплексної ХТО — у 2,5 рази. При цьому зносостійкість матриць вирубних штамів після іонно-плазмового азотування на 40% вища, ніж після хромування і навпаки — зносостійкість матриць формувальних штамів у 1,5 рази вища після термодифузійного хромування. Впровадження на Тернопільському комбайновому заводі робочих коліс, ущільнювальних кілець і кришок насосів, хромованих за винайденим способом, дозволило збільшити термін їх використання: робочих коліс — до 6, кілець — до 7,5 і кришок — до 15 разів.

Наукові розробки В. Г. Каплуна, Я. Т. Кіницького, С. Г. Костогриза, І. М. Пастуха впроваджені у навчальний процес: лягли в основу спецкурсу «Підвищення міцності та зносостійкості деталей машин» (В. Г. Каплуна), використовуються у спецкурсі «Теорія коливання та віброзахист» (С. Г. Костогриза) та у курсі ТТМ (методи кінематичного аналізу та синтезу механізмів, розроблені Я. Т. Кіницьким, М. Ф. Семенюком, В. О. Харчевським).

Кафедра охорони праці та безпеки життєдіяльності

У вересні 1979 р. із кафедри технології металів була виокремлена нова — охорони праці. Першим її завідувачем став к. т. н., ст. викл. С. Т. Ушаков, а першими працівниками — доценти Л. Я. Гаврилюк, А. О. Сініченко, Г. Г. Мохорт, асистенти Т. В. Тарасова, І. О. Сідлецький, В. А. Кирилков та лаборанти О. Ф. Ребедюк, Р. В. Білик. Від початку колектив

Заняття зі студентами проводить
доцент О. В. Романішина

Гості з НТУУ «Київський політехнічний інститут»
знайомляться з обладнанням однієї з лабораторій кафедри

забезпечував викладання охорони праці та гідравліки, а з 1981 р. — ще й цивільної оборони.

У 1991 р. кафедру було перейменовано на безпеки життєдіяльності й під такою назвою вона працювала до березня 2011 р.

У різні роки тут викладали доценти: Г. С. Степанов, І. Г. Любченко (зараз — начальник відділу Державного науково-дослідного інституту будівельних конструкцій, Київ), М. О. Кондратюк; викладачі: Б. М. Злотенко (професор Київського національного університету технологій та дизайну), А. М. Тараненко, А. К. Бережнюк, Р. С. Жук, М. Б. Козловський, В. Ф. Барчук та інші.

За час роботи на кафедрі захистили кандидатські дисертації А. П. Білик, Г. С. Калда, В. А. Кирилков, І. І. Ковтун, С. Р. Красильников, К. А. Паршенко, О. В. Снозик, В. В. Стрельбицький, Т. В. Тарасова (нині — начальник Управління міжнародних зв'язків Московського державного технічного університету ім. М. Баумана).

У 2000 р. Г. С. Калда захистила докторську дисертацію і того ж року була обрана завідувачем.

У 1996 р. кафедра набула статусу випускної, позаяк розпочала підготовку спеціалістів з охорони праці для машинобудівної галузі. Через 5 років перші 27 випускників отримали дипломи про вищу освіту з кваліфікацією «інженер-механік, спеціаліст з охорони праці». У 2005 р. було зроблено ще один крок уперед і розпочато підготовку магістрів.

Із моменту заснування кафедри її колектив дбав про зміцнення матеріально-технічної бази: поповнення новим лабораторним обладнанням та персональними електронно-

обчислювальними машинами, створення електровимірної лабораторії, послугами якої користується багато підприємств і установ Хмельницького.

Значна увага приділяється підготовці навчальної та навчально-методичної літератури, зокрема підготовлено 3 навчальні посібники та понад 60 методичних розробок із різних дисциплін.

Науково-дослідна робота колективу спрямована на вивчення фізико-механічних властивостей матеріалів і конструкцій та розробку перспективних конструкцій і технологій з метою забезпечення безпечних та нешкідливих умов праці. У різні роки кафедра активно співпрацювала з Міністерством побутового обслуговування УРСР, Фізико-механічним інститутом НАН України (Львів), ВАТ «Прикарпатліс» та багатьма промисловими підприємствами Хмельниччини, виконуючи на їх замовлення науково-дослідницькі роботи.

Протягом кількох років на базі кафедри діяли курси підвищення кваліфікації для інженерів з охорони праці підприємств Міністерства побутового обслуговування України та курси підготовки посадових осіб і спеціалістів Хмельницької області з питань охорони праці.

Сьогодні кафедра активно співпрацює з територіальним управлінням Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду по Хмельницькій області, ДП «Подільський експертно-технічний центр» та управлінням виконавчої дирекції Фонду соціального страхування працівників від нещасних випадків та професійних захворювань України по Хмельницькій області.

Науковий доробок викладачів нараховує понад 300 статей та 2 монографії.

У 2010 р. кафедра отримала ліцензію Міністерства освіти і науки України на підготовку фахівців за новим напрямом — «Охорона праці».

Головне своє завдання кафедра вбачає у подальшому вдосконаленні навчального процесу, підвищенні професіоналізму викладацького складу, розбудові матеріально-технічної бази та встановленні більш тісної співпраці з підприємствами та установами, для яких готуються молоді фахівці.

Кафедра інженерної та комп'ютерної графіки

Кафедра інженерної графіки у 1967 р. стала однією із 8 новоутворених кафедр Хмельницької філії Українського поліграфічного інституту. У 2010 р. вона отримала свою сучасну назву.

Першим завідувачем став Б. К. Куфель (1929–1985), випускник Українського поліграфічного інституту. Разом із ним заняття з графічних дисциплін проводили: Я. Т. Кіницький, В. В. Нестеровський та В. Г. Каплун. Також на кафедру прийшли працювати Є. О. Горбатюк, О. О. Білецький, А. Буратинський, О. А. Рогов та В. В. Бичков.

У 1967 р. набір на перший курс становив: 250 студентів денної, 120 вечірньої та 303 заочної форми навчання.

У наступні роки кафедра поповнювалася випускниками різних вищих навчальних закладів. Серед нових викладачів — Н. І. Берегова та К. В. Ліствін (Львівський лісотехнічний інститут), О. О. Подкозьзіна (Фрунзенський політехнічний інститут), В. М. Ружицька (Молдова), В. А. Галай (Дніпропетровський хіміко-технологічний інститут), В. Д. Смолій (Краматорськ), В. Е. Мулакевич (Ленінград), Е. М. Ружанський (Кам'янець-Подільський).

У 1971 р. колектив очолив к. т. н. О. Г. Онищенко, який розгорнув на кафедрі активну наукову діяльність, здійснивши оснащення кафедри наочними засобами навчання й започаткувавши створення методичних розробок.

Протягом 1973–1975 рр. обов'язки завідувача виконував доц. В. Е. Мулакевич. У цей період до колективу приєдналися викл. С. О. Ковтун, доц. М. Я. Волошин та випускники кафедри А. М. Васишин, С. М. Тараненко, Л. К. Семенов, В. Л. Куровський.

Із приходом молодих спеціалістів розпочинаються пошуки тем для наукової роботи, шліфується методика викладання дисциплін: нарисної геометрії і креслення, основ художнього конструювання, будівельної справи, інженерної геодезії.

У 1976 р. В. Е. Мулакевича на посаді завідувача змінив к. т. н. І. І. Слепко. В цей час були оформлені кабінети нарисної геометрії, креслення, а з приходом в 1976 р. к. т. н. В. П. Кічури — кабінет інженерної геодезії. Розробляється навчально-методичний комплекс для студентів технологічних і механічних спеціальностей. У навчальний процес упроваджується програмований контроль.

Із приходом на кафедру в 1976–1977 рр. Ю. Ф. Воловодика, к. т. н. А. Е. Ткаченко, к. т. н. М. В. Матішина, В. І. Гудзя активізується наукова робота, до якої залучаються кращі студенти, котрі щороку беруть участь у студентській олімпіаді з нарисної геометрії, започаткованій у 1973 р.

З 1982 р. на кафедрі працює к. т. н. В. І. Кондратюк та к. т. н. В. В. Пшеничний, з 1986 р. — к. т. н. І. І. Лесюк, який у 1987–1988 рр. виконував обов'язки завідувача. В 1987 р. майже одночасно до колективу приходять чотири кандидати технічних наук: І. П. Сухов, М. С. Свірневський, В. Б. Новоський та О. О. Петров.

У 1988 р. керівником кафедри було обрано І. П. Сухова, а в 1993 р. — к. т. н., доц. К. В. Лівівіна. Розпочинається інтенсивне впровадження комп'ютерної графіки у навчальний процес. Так доц. М. С. Свірневський розробив для студентів факультету радіоелектроніки курс лекцій із впровадженням елементів параметризації, а згодом — комплекс методичних розробок практичного користування комп'ютером. У 1995–1996 рр. було розгорнуто методику навчання основ креслення на персональному комп'ютері для першокурсників. Професорсько-викладацький склад кафедри опановує пакети комп'ютерної графіки «AutoCAD», «Компас», «ADEM», «SolidWorks».

Щорічно на кафедрі вивчають графічні дисципліни близько 1500 студентів денної, заочної та дистанційної форм навчання. Основу графічних знань складає курс нарисної геометрії, лекції і практичні заняття з якого проводяться у спеціалізованих аудиторіях, обладнаних мультимедійною технікою. Графічні редактори «SolidWorks», «Компас», «AutoCAD» студенти починають опановувати на першому курсі у спеціалізованих комп'ютерних класах.

Викладання курсу «Інженерна та комп'ютерна графіка» проводиться за новими навчальними програмами відповідно до Болонських угод Європейського освітнього простору. Суттєву частину їх складає розділ «Комп'ютерна графіка».

На належному технічному рівні навчальний процес забезпечує допоміжний персонал, до якого входять завідувач лабораторії, інженери й лаборанти. В різні часи завлабами працювали В. Н. Савіна, В. С. Жулкевський, В. М. Голова. Їхніми зусиллями створювалися навчальні кабінети, стенди, методичні розробки. Лаборанти виготовляли перші примірники всіх (більше 50) методичних розробок.

Є. О. Горбатюк, В. І. Капінос, В. В. Нестеровський працюють над методичним забезпеченням інженерної графіки, 1968 р.

Консультацію студентів 2-го курсу механічного факультету проводить К. В. Лівівін, 1974 р.

Від початку існування кафедри напрямом держбюджетної науково-дослідної роботи було підвищення якості машин і технологічних конструкцій на основі використання нових матеріалів і прогресивних технологій.

Першу госпдоговірну науково-дослідну роботу колектив виконував на замовлення Хмельницького радіотехнічного заводу в 1971 р. Досліджувався процес механічної обробки трансформаторного заліза малопотужних трансформаторів і розроблялися конструкції для автоматизації деяких операцій його виготовлення. Науковим керівником був О. Г. Онищенко, виконавцями — В. Е. Мулакевич і К. В. Лівівін. У 1973 р. розроблялися автоматичні пристрої підготовки до монтажу радіоелементів. Цікаву роботу розпочав у 1976 р. Ю. Ф. Воловодик: під керівництвом д. т. н., проф. В. Г. Каплуна він досліджував нову технологію пластикації полімерів і розробляв оригінальну конструкцію термопластавтомату. В 1977 р. к. т. н., доцент Е. А. Ткаченко створив при кафедрі науково-дослідну лабораторію абразивної обробки деревини. Протягом наступних двох років були обладнані лабораторні приміщення, в яких виконувалися науково-дослідні роботи на замовлення Хмельницької меблевої фабрики, Шепетівського ДОК та інших підприємств.

У 1987 р. кафедрі була підпорядкована науково-дослідна лабораторія віброрезонансної техніки під керівництвом к. т. н., доц. О. О. Петрова. На той час лабораторія мала суттєві за обсягом замовлення на виконання ОКР і на виготовлення віброрезонансної техніки від гіганта авіаційної індустрії — Ульяновського авіаційного комплексу. В 1987–1988 рр. на замовлення Хмельницького підприємства ЖБК під науковим

керівництвом к. т. н. І. І. Лесюка на кафедрі виконувалася робота з дослідження і розробки технології контролю будівельних конструкцій.

Професорсько-викладацький колектив опублікував у різних виданнях більше 300 наукових робіт, отримав 50 авторських свідоцтв на винаходи. Вагомий внесок у винахідницьку діяльність зробили доценти О. О. Петров, В. Б. Новоський, С. Я. Підгайчук, Н. М. Яворська, С. В. Успенко.

Сьогодні науково-дослідна робота кафедри проводиться за такими напрямками: «Розробка основ теорії створення машин», «Дослідження гнучких оболонок, їх геометрії та напруженого стану» та «Розробка технологій отримання покриттів та матеріалів з добавкою наноструктур».

Кафедра основ інженерної механіки (ОІМ)

У 2010 р. на базі кафедр опору матеріалів і теоретичної механіки та прикладної механіки було утворено нову — основ інженерної механіки. А початковою її базою була ще загальноінженерна кафедра Хмельницького філіалу Українського поліграфічного інституту ім. І. Федорова.

Сучасна кафедра ОІМ пройшла тривалий шлях розвитку і трансформувалася залежно від зміни профілю вишу, напрямів підготовки студентів і кваліфікації викладацьких кадрів. У жовтні 1967 р. у зв'язку з відкриттям Хмельницького технологічного інституту побутового обслуговування загальноінженерна кафедра отримала назву «Опору матеріалів і деталей машин». Підрозділ очолив перший ректор інституту, к. т. н., доц. С. М. Ганжуров. У колективі працювали: к. т. н., доц. В. П. Кочетов, старші викладачі В. Л. Збрицький, В. С. Павлов, В. Г. Каплун, асистенти Я. М. Гладкий та В. І. Комарницький.

У 1969 р. назву змінили на «Опору матеріалів і теоретичної механіки», а завідувачем став В. П. Кочетов. Під його керівництвом було створено лабораторії опору матеріалів та гідравліки, розроблено методичне забезпечення викладання дисциплін. У цьому визначна роль належить к. ф.-м. н., доц. Е. Й. Дружиніну і тодішнім завідувачу лабораторій О. С. Телову та лаборанту А. Д. Фомову.

Протягом 1979–1985 рр. колектив очолював к. т. н., доц., заслужений викладач університету А. Й. Пасічник, випускник Одеського інституту інженерів морського флоту. За цей час суттєво покращилося методичне забезпечення закріплених за кафедрою дисциплін. Були розроблені й видані методичні вказівки, посібники, конспекти лекцій з опору матеріалів, теоретичної механіки, гідравліки.

У 1986–1990 рр. посаду завідувача обіймав д. т. н., проф., заслужений діяч науки і техніки України, випускник Харківського авіаційного інституту В. П. Ройзман. Підтримуючи традиційні напрями діяльності колективу, він створив новий, прикладний спеціалізований напрям підготовки, пов'язаний із дослідженням вібрації і вібраційної міцності електронної та радіоапаратури. Це дозволило розширити сферу наукової діяльності у галузі інженерної механіки.

У жовтні 1990 р. кафедра ОІМ і ТМ була реорганізована у дві: опору матеріалів і теоретичної механіки (завідувач — д. т. н., проф., академік АБУ, заслужений професор універси-

тету В. В. Ковтун) та прикладної механіки (д. т. н., проф., академік Міжнародної академії інформатології В. П. Ройзман).

Кафедра опору матеріалів і теоретичної механіки (до складу якої увійшли д. ф.-м. н., проф. І. І. Качурик, к. т. н., доц. О. А. Дорофєєв, к. т. н., доц. А. Й. Пасічник, к. т. н., доц. В. І. Кондратюк, к. т. н., доц. В. С. Павлов, к. т. н., доц. О. П. Терещенко та к. т. н., ст. викл. О. В. Багрій) забезпечувала підготовку студентів механічних спеціальностей, виконувала наукові дослідження за тематикою інженерної механіки. За цей період було опубліковано 3 наукові монографії, 6 навчальних посібників, десятки методичних видань. За результатами наукових досліджень захищено 4 кандидатські і 2 докторські дисертації.

Викладачі кафедри прикладної механіки (к. т. н., доц. А. Т. Андрійчук, к. т. н., доц. А. В. Горощко, к. т. н., доц. С. А. Петрашук, к. т. н., доц. І. О. Сідлецький, к. т. н., доц. В. В. Цасюк, к. т. н., доц. Р. Г. Чоловський) забезпечували викладання курсу «Прикладна механіка» та деяких спеціальних курсів для студентів немеханічних спеціальностей. Колектив займався дослідженням впливу вібрацій на елементи радіоапаратури, пральних машин та інших механічних систем. За результатами цих досліджень підготовлено 5 кандидатських дисертацій, проведено десятки міжнародних наукових конференцій, видано 8 монографій, 3 навчальні посібники, десятки видань методичного характеру.

У зв'язку з оптимізацією навчального процесу у 2010 р. ці кафедри були об'єднані в одну — «Основ інженерної механіки», завідувачем якої став перспективний молодий науковець, випускник Університету д. т. н. Ю. І. Шалапко.

Новоутворена кафедра забезпечує викладання дисциплін науково-природничого циклу (теоретична механіка, опір матеріалів) для студентів механічних спеціальностей; загальноінженерного циклу (прикладна і технічна механіка, гідравліка, гідравлічний привід та гідро-, пневмоавтоматика) для студентів немеханічних спеціальностей, а також спеціальних дисциплін: міцність елементів радіоапаратури, моделювання напружено деформованого стану елементів механічних систем, коливання та стійкість механічних систем, основи теорій коливань та віброзахист. Для проведення занять обладнані навчальні лабораторії та сучасні науково-дослідні комплекси.

Об'єктами наукових досліджень колективу кафедри є механічні системи, будівельні конструкції, системи радіоелектронної техніки, окремі вузли машин і механізмів. Перспективним і новим науковим напрямом вважається дослідження біомеханічних систем. Усі ці теми мають як фундаментальний, так і прикладний характер. Фундаментальні дослідження у галузі нелінійної механіки конструкцій і матеріалів проводяться під керівництвом проф. В. В. Ковтуна, а в галузі інженерної механіки — під керівництвом проф. В. П. Ройзмана і проф. Ю. І. Шалапко. Діяльність наукової школи В. П. Ройзмана, пов'язана із вивченням вібрацій механічних та радіоелектронних систем, достатньо відома у багатьох зарубіжних країнах, де під його головуванням проводились наукові конференції та симпозиуми.

КАФЕДРА ТЕХНОЛОГІЇ МАШИНОБУДУВАННЯ

Зліва направо стоять: О. О. Філь, І. К. Будний, В. П. Ткачук, Р. С. Сілін, С. С. Бись, В. А. Михайлов, Г. М. Баннов, В. В. Милько, М. М. Косіюк, В. В. Михайлов, Л. В. Присяжний; сидять: В. Д. Каразей, А. В. Мороз, К. С. Соколан, М. П. Мазур, Р. І. Сілін, Я. М. Гладкий, Л. М. Кузьма, Є. А. Урбанюк, А. І. Гордєєв

Навчально-виховний процес на кафедрі забезпечують:

Микола Петрович Мазур — завідувач кафедри, д. т. н., проф. Випускник ХТІПО 1974 р. Досліджує прогностичне моделювання процесу різання при лезовій обробці пластичних матеріалів. Автор понад 200 наукових праць.

Ярослав Миколайович Гладкий — д. т. н., проф. Вивчає фізико-хімічну механіку тертя та зношування. Опублікував понад 180 наукових праць.

Анатолій Іванович Гордєєв — д. т. н., доц. У 1976 р. закінчив ХТІПО. Напрямок його наукових досліджень — механізація технологічних процесів миття, зачищення, зміцнення інструменту наклепом, проектування устаткування на базі гідропульсаторів. Є автором більше 200 наукових робіт.

Радомир Іванович Сілін — д. т. н., проф. У колі його наукових інтересів — механізація й автоматизація технологічних процесів машинобудування. Автор понад 300 наукових праць.

Сергій Степанович Бись — к. т. н., доц. У 1995 р. закінчив Технологічний університет Поділля. Досліджує процеси тертя та зношування у машинах. Видав більше 30 наукових робіт.

Віталій Дмитрович Каразей — к. т. н., доц. Випускник ХТІПО 1974 р. У колі наукових інтересів — технологічне забезпечення якості виробів машинобудування. Автор понад 110 наукових праць.

Микола Миколайович Косіюк — к. т. н., доц. У 1973 р. закінчив ХТІПО. Напрями його наукових досліджень — машинознавство, технологія машинобудування, теорія та методика професійної освіти. Автор більше 140 наукових робіт.

Володимир Володимирович Милько — к. т. н., доц. Випускник Технологічного університету Поділля 1997 р. Досліджує прогностичне моделювання процесів різання інструментами з покриттям пластичних матеріалів. Автор понад 40 наукових праць.

Юрій Віталійович Савицький — к. т. н., доц. У 1995 р. закінчив Технологічний університет Поділля. У колі його нау-

кових інтересів — машинознавство, дослідження динаміки вібраційних гідропульсаторів. Має більше 35 наукових робіт.

Катерина Станіславівна Соколан — к. т. н., доц. Випускниця ХТІПО 1984 р. Досліджує тертя та зношування у машинах. Автор більше 40 наукових і методичних робіт.

Євген Антонович Урбанюк — к. т. н., доц. Вивчає ефективність зміцнення інструментальних сталей іонним азотуванням. Видав понад 80 наукових праць.

Радомир Святославович Сілін — к. т. н., ст. викл., випускник ХНУ. У колі його наукових інтересів — дослідження підвищення точності оброблення деталей на верстатах із ЧПК. Автор більше 35 наукових робіт.

Віталій Павлович Ткачук — к. т. н., асист., випускник ХНУ 2003 р. Проводить наукові дослідження у сфері зменшення вібрацій роторних машин. Видав понад 25 наукових праць.

Геннадій Михайлович Баннов — ст. викл. Напрямок наукових досліджень — оптимізація процесів механічної обробки твердокаміньних гірських порід. Автор більше 30 наукових робіт.

Людмила Михайлівна Кузьма — ст. викл., випускниця ХТІПО 1969 р. У колі її наукових інтересів — підвищення стійкості різального інструменту. Видала понад 30 наукових праць.

Леонід Володимирович Присяжний — асист. У 1997 р. закінчив Технологічний університет Поділля. Досліджує прогностичне моделювання взуттєвих прес-форм для гарячого формування сліду взуття. Є автором більше 50 наукових робіт.

Сергій Віталійович Ситнік — асист., випускник ХТІПО 1984 р. У колі його наукових інтересів — тертя та зношування в машинах, автоматизація досліджень і комп'ютерне моделювання. Має понад 25 наукових праць.

Тут також працюють інженери, випускники вишу різних років: Іван Калинович Будний, Віктор Андрійович Михайлов, Віталій Вікторович Михайлов, Алла Володимирівна Мороз. Завідувачем лабораторій кафедри є Олег Олександрович Філь.

Зліва направо перший ряд:
А. К. Кармаліта, П. Г. Капустенський, О. С. Поліщук, М. Є. Скиба, С. П. Лісевич, С. В. Смутко, С. В. Чумакова, О. О. Коротич;
другий ряд: В. І. Мельник, А. М. Залізецький, В. С. Неймак, О. Г. Тимошук, Г. М. Драпак, Г. Б. Параска, С. Л. Горященко, О. М. Синюк, І. М. Вишквар, Ю. Б. Михайловський, В. І. Василенко;
третій ряд: П. С. Майдан, В. І. Онофрійчук, О. О. Гурський, А. В. Буряк, О. М. Скиба, П. Д. Нагорний, Г. Ф. Воронін, Т. П. Романець, Д. В. Прибега, Ю. М. Білик, С. І. Пундик

Навчально-виховну та наукову роботу на кафедрі здійснюють:

Микола Єгорович Скиба — завідувач кафедри, ректор ХНУ, д. т. н., проф. Читає предмет «Наукові та інженерні обчислення на ЕОМ». Керує науковою школою «Наукові і практичні основи переробки відходів виробництва у легкій промисловості». Автор понад 200 наукових праць.

Георгій Борисович Параска — д. т. н., проф., проректор із наукової роботи. Викладає методологію та автоматизацію сучасних наукових досліджень. Керує науковою школою «Наукові основи проектування високоефективних приводів та машин легкої промисловості». Є автором більше 200 наукових робіт.

Геннадій Федорович Воронін — к. т. н., доц. Читає дисципліни: «Теорія автоматичного керування», «Побутова техніка». Автор понад 50 друкованих праць.

Сергій Леонідович Горященко — к. т. н., доц. Викладає основи комп'ютерних технологій, автоматизацію виробництва галузі. Має 47 друкованих робіт.

Георгій Мефодійович Драпак — к. т. н., доц. Читає предмети: «Інтелектуальна власність», «Основи науково-технічної творчості». Є автором 123 друкованих праць.

Петро Гнатович Капустенський — к. т. н., доц. Викладає механічну технологію та обладнання підприємств, устаткування для виготовлення швейних виробів. Видав 146 науково-методичних праць.

Анатолій Костянтинович Кармаліта — к. т. н., доц. Читає дисципліни: «Механічна технологія та обладнання підприємств», «Устаткування для виготовлення виробів». Автор більше 100 науково-методичних праць.

Ольга Олександрівна Коротич — к. т. н., доц. Викладає основи розрахунку та конструювання типових машин, електропобутову техніку. Має 47 друкованих робіт.

Юрій Броніславович Михайловський — к. т. н., доц. Читає предмети: «САПР», «Прикладна інформатика». Видав 65 науково-методичних праць.

Павло Дем'янович Нагорний — к. т. н., доц. Викладає енергозабезпечення промислових підприємств, менеджмент в енергозабезпеченні. Має понад 30 друкованих робіт.

Олег Степанович Поліщук — к. т. н., доц. Читає дисципліни: «Машини та апарати легкої промисловості», «Хімічна технологія і обладнання підприємств». Видав більше 60 науково-методичних праць.

Дмитро Володимирович Прибега — к. т. н., доц. Викладає експлуатацію та обслуговування машин, ремонт і

монтаж технологічного обладнання. Видав понад 30 науково-методичних праць.

Тарас Петрович Романець — к. т. н., доц. Читає предмети: «Експлуатаційна надійність обладнання галузі», «Технологічні процеси та обладнання трикотажних виробництв». Має 47 науково-методичних праць.

Олег Миколайович Синюк — к. т. н., доц. Викладає проектування вузлів електропобутової техніки, інженерне проектування та розрахунки складної побутової техніки. Автор 45 науково-методичних праць.

Світлана Валеріївна Смутко — к. т. н., доц. Викладає історію інженерної діяльності, проектування ремонтних та технологічних цехів галузі. Має 46 друкованих праць.

Олександр Григорович Тимошук — к. т. н., доц. Викладає автоматичні системи керування електропобутової техніки, теорію надійності та ефективності електричних систем. Є автором 32 друкованих робіт.

Анатолій Михайлович Залізецький — ст. викл. Читає предмети: «Електричні машини», «Теорія електроприводу». Автор 40 науково-методичних праць.

Василь Іванович Мельник — ст. викл. Викладає основи метрології та електричних вимірів, спеціальні електричні машини. Має 18 друкованих робіт.

Віталій Станіславович Неймак — ст. викл. Читає дисципліни: «Теорія автоматичного керування», «Основи комп'ютерних технологій». Автор 16 друкованих праць.

Володимир Іванович Онофрійчук — ст. викл. Викладає основи електроавтоматики й електропривод, ремонт, діагностування та експлуатацію ЕПТ. Видав 18 наукових робіт.

Тут також працюють асистенти: Юрій Мирославович Білик («Вступ до фаху», «Устаткування для виготовлення виробів». Має 14 наукових праць); Світлана Петрівна Лісевич («Механічна технологія та обладнання підприємств», «Побутова техніка». Має 30 друкованих робіт); Павло Сергійович Майдан («Основи САПР», «Автоматизація виробництва галузі». Автор десяти наукових праць); Світлана Василівна Чумакова («Хімічна технологія та обладнання підприємств», «Машини і апарати легкої промисловості». Має десять наукових робіт).

До освітньої діяльності долучаються завідувач лабораторій Олег Олександрович Гурський, навчальний майстер Віктор Іванович Василенко, інженер Ігор Михайлович Вишквар, ст. лаборант Олексій Миколайович Скиба. При кафедрі навчається два аспіранти — Антон Вікторович Буряк та Сергій Іванович Пундик.

КАФЕДРА МАШИНОЗНАВСТВА

Перший ряд зліва направо:
В. С. Курської, І. М. Береговий, В. М. Педан,
Н. К. Медведчук, О. В. Головко, М. В. Лук'янюк;
другий ряд: І. М. Пастух,
М. С. Стечишин,
В. О. Харжевський,
В. П. Терещенко, Я. Т. Кіницький, С. Г. Костогряз,
Ю. І. Школяр, В. Г. Каплун;
третій ряд: В. В. Жеребецький, А. В. Мартинюк,
О. О. Білецький,
В. П. Олександренко,
М. В. Марченко,
В. В. Люховець

Сьогодні тут працюють викладачі вищої кваліфікаційної категорії — **професори**:

Ярослав Тимофійович Кіницький — завідувач кафедри, д. т. н. Викладає теорію механізмів і машин. Автор 160 наукових праць, серед яких десять підручників і навчальних посібників, дві монографії, десять авторських свідоцтв та патентів.

Віталій Григорович Каплун — д. т. н., директор НДІ трибології і матеріалознавства ХНУ. Викладає прогресивні методи зміцнення поверхні. Автор 242 наукових робіт, 25 авторських свідоцтв і патентів.

Сергій Григорович Костогряз — д. т. н., перший проректор, заслужений працівник народної освіти України. Читає предмети: «Теорія механізмів і машин», «Історія інженерної діяльності». Має більше 252 наукових праць, зокрема чотири монографії, 27 авторських свідоцтв та патентів на винаходи.

Віктор Петрович Олександренко — д. т. н., декан факультету інженерної механіки. Викладає деталі машин і основи конструювання машин. Автор понад 90 наукових робіт, зокрема монографії.

Ігор Маркович Пастух — д. т. н., завідувач Подільського наукового фізико-технологічного центру ХНУ. Читає дисципліни: «Прикладна механіка», «Машинознавство». Є автором 257 наукових праць (двох монографій), 40 патентів та авторських свідоцтв на винаходи.

Микола Федорович Семенюк — д. т. н., Dr.-Ing. habil. (ФРН). Випускник ХТІПО. Викладає теорію механізмів і машин. Автор більше 100 наукових робіт.

Мирослав Степанович Стечишин — д. т. н. Читає предмети: «Процеси й апарати харчових виробництв», «Конструювання та розрахунок обладнання харчових виробництв», «Основи проектування підприємств харчової промисловості». Є автором понад 90 наукових праць (зокрема монографії), чотирьох авторських свідоцтв або патентів на винаходи.

Навчальний процес забезпечують також **доценти**:

Олександр Олександрович Білецький — к. т. н. Викладає теорію механізмів і машин, машини-автомати, потокові та автоматичні лінії харчових виробництв. Автор навчального посібника та 60 наукових робіт.

Микола Васильович Лук'янюк — к. т. н. Випускник ХТІПО. Читає дисципліни: «Прикладна механіка», «Автоматизація виробничих процесів». Має 60 наукових праць, три патенти на винаходи.

Максим Васильович Марченко — к. т. н. Випускник ХНУ. Викладає технологічне обладнання харчових виробництв, персональні комп'ютери та пакети прикладних програм,

основи САПР. Є автором свідоцтва на науковий твір, 16 наукових робіт.

Неля Казимирівна Медведчук — к. т. н., заступник декана заочного факультету № 1. Випускниця ХТІПО. Викладає прикладну механіку. Автор більше 30 наукових праць.

В'ячеслав Олександрович Харжевський — к. т. н. Випускник Технологічного університету Поділля. Читає предмети: «Деталі машин», «Сучасні мови програмування», «Математичні моделі інженерних задач». Має три авторські свідоцтва і патенти, понад 20 наукових робіт.

В освітньому процесі беруть участь:

Іван Микитович Береговий — ст. викл. Читає предмети: «Деталі машин», «Механізація навантажувально-розвантажувальних і складських робіт», «Теорія технічних систем». Автор трьох патентів на винаходи, 30 наукових праць.

Валентина Миколаївна Педан — ст. викл. Викладає теорію механізмів і машин та обладнання підприємств громадського харчування. Має десять наукових робіт.

Василь Петрович Терещенко — ст. викл. Випускник Технологічного університету Поділля. Читає предмети: «Основи розрахунку конструктивних елементів обладнання харчових виробництв», «Експлуатація та обслуговування обладнання харчових виробництв», «Технологічне обладнання галузі харчових виробництв». Є автором п'яти патентів на винаходи, 18 наукових праць.

Олена Володимирівна Головка — інженер-механік, випускниця Технологічного університету Поділля. Автор свідоцтва на науковий твір та шести наукових робіт.

Віталій Володимирович Жеребецький — інженер, випускник Технологічного університету Поділля. Має п'ять наукових праць.

Володимир Сергійович Курської — інженер-механік, випускник ХНУ. Викладає основи науково-технічної творчості, електрохімічні та електрофізичні методи обробки металів. Автор 20 наукових робіт, патент на винахід.

Андрій Віталійович Мартинюк — інженер-механік, випускник ХНУ. Читає предмети: «Основи проектування підприємств харчових виробництв», «Експлуатація й обслуговування обладнання харчових виробництв». Є автором 17 наукових праць, чотирьох патентів на винаходи.

Володимир Васильович Люховець — зав. лабораторій кафедри, випускник Технологічного університету Поділля. Має дві наукові праці.

Юлій Іванович Школяр — ст. лаб., автор 75 раціоналізаторських пропозицій.

Перший ряд зліва направо: В. В. Ковтун, В. П. Ройзман, Ю. І. Шалапко, В. В. Цасюк, В. І. Кондратюк, В. А. Мороз. Другий ряд: Н. С. Машовець, О. П. Бабич, О. А. Дорофеев, О. І. Кондратьєва, Т. І. Козловська, С. А. Петрашук, Р. Г. Чоловський. Третій ряд: І. О. Сідлецький, О. П. Терещенко, О. В. Багрій, А. В. Горощко

Навчально-виховну та наукову роботу на кафедрі здійснюють:

Юрій Іванович Шалапко — завідувач кафедри, д. т. н., проф. Викладає дисципліни: «Основи теорії коливань та віброзахисту», «Механіка», «Теоретична механіка», «Спортивна метрологія». Розробляє наукові основи контактної динаміки з тертям та мікропошкодженнями поверхонь. Член редакційної колегії наукових журналів «Трибологія» (Польща), «Інженерія матеріалів» та «Сучасні технології» (Словаччина). Співавтор монографій «Клінічні та біомеханічні аспекти цементного ендопротезування кульшового суглобу» та «Scientific basis of modern technology: experience and prospects», опублікував 150 наукових та навчально-методичних праць.

Віталій Васильович Ковтун — д. т. н., проф., дійсний член Академії будівництва України, член Президії Українського національного комітету з механіки ґрунтів і фундаментобудування. Викладає опір матеріалів та моделювання напружено-деформованого стану механічних систем. Фахівець у галузі взаємодії машин та споруд із сипким середовищем. Автор майже 170 наукових праць.

Вілен Петрович Ройзман — д. т. н., проф., заслужений діяч науки та техніки України, академік Міжнародної академії інформатології. Викладає прикладну і технічну механіку. Провідний вчений у галузях балансування техніки і міцнісної надійності в радіоелектроніці. Під його керівництвом захищено 4 докторські й 19 кандидатських дисертацій. Автор і співавтор майже 352 наукових і навчально-методичних праць, 3 навчальних посібників. У співавторстві з іншими вченими підготував енциклопедичну двотомну монографію «Основи балансування техніки». Має 14 авторських свідоцтв та 12 патентів на винаходи. Отримував гранти від НАТО, Єврокомісії, NASA та ін.

Андрій Тодосович Андрійчук — к. т. н., доц. Читає курс «Теоретична механіка». Досліджує динаміку та міцність машин. Видав 22 наукові праці.

Андрій Володимирович Горощко — к. т. н., доц. Читає курси: «Гідравліка і гідропривод», «Гідропневмопривод». Наукові інтереси: діагностика методом акустичної емісії, зворотні задачі механіки, забезпечення якості технічних виробів. Автор більше 40 наукових праць.

Олександр Анатолійович Дорофеев — к. т. н., доц. Викладає опір матеріалів і теоретичну механіку. Фахівець

у галузі взаємодії машин та споруд із сипким середовищем. Видав 33 наукові праці.

Віктор Іванович Кондратюк — к. т. н., доц., викладач опору матеріалів. Досліджує технології обробки природного каміння. Має більш як 58 наукових праць.

Світлана Анатоліївна Петрашук — к. т. н., доц. Викладає прикладну, теоретичну і технічну механіку. Видав більш ніж 45 наукових праць у галузі міцності в радіоелектроніці.

Ігор Олександрович Сідлецький — к. т. н., доц. Читає предмети: «Гідравліка і гідропривод», «Гідравліка і аеромеханіка», «Гідравліка та аеродинаміка», «Гідропривод». Фахівець у галузі механіки твердого тіла, механіки рідин і газів, автор близько 40 наукових праць та більше 20 винаходів.

Олександр Пилипович Терещенко — к. т. н., доц. Читає курс теоретичної механіки. У колі наукових інтересів — обладнання легкої та побутової техніки. Опублікував 52 наукові роботи.

Волеслав Володимирович Цасюк — к. т. н., доц., заслужений учитель України. Читає предмет «Теоретична механіка». Спеціалізується на використанні явища акустичної емісії (АЕ) для діагностування виробів електронної техніки, трубопроводів високого тиску та ємкостей. Опублікував більше 60 наукових робіт.

Роман Геннадійович Чоловський — к. т. н., доц. Викладає основи математичного моделювання та системи автоматизованих розрахунків на міцність, чисельні методи САПР у машинобудуванні. У сфері його наукових зацікавлень — динаміка роторних машин та зниження їх вібрацій. Опублікував більше 28 наукових праць.

Олена Вікторівна Багрій — к. т. н., ст. викл. Викладає опір матеріалів. Вивчає механіку деформованого твердого тіла. Автор 25 наукових праць.

Наталія Сергіївна Машовець — к. т. н., ст. викл. Читає дисципліни: «Теоретична механіка», «Основи теорії коливань та віброзахист». Фахівець із питань трибології, титанових сплавів. Автор більш як 40 наукових праць.

На різних етапах функціонування кафедри вагомий внесок у її наукову та дидактичну діяльність зробили: С. М. Ганжуров, С. М. Кулик, В. С. Биченков, І. Г. Гончар, Е. Й. Дружинін, В. А. Збрицький, В. Г. Каплун, І. І. Качурік, В. І. Комарницький, С. Г. Костогриз, В. П. Кочетов, Г. Г. Мохорт, М. А. Нестер, В. С. Павлов, А. Й. Пасічник, Н. Г. Стрижов, Л. Б. Стукалова, В. І. Стукалов.

КАФЕДРА ІНЖЕНЕРНОЇ ТА КОМП'ЮТЕРНОЇ ГРАФІКИ

Перший ряд
зліва направо:
Н. М. Яворська,
С. Я. Підгайчук,
К. В. Ліствін,
Т. В. Помаранська,
Н. І. Бродзянська.
Другий ряд:
В. М. Голова,
А. М. Василишин,
С. В. Успенко,
В. І. Гудзь,
П. В. Блажівський,
І. І. Слепко,
А. І. Береговий,
П. В. Міняйло

За 45 років, які минули з моменту відкриття кафедри, колектив працівників створив технічну, навчально-методичну та наукову базу, яка забезпечує успішне викладання таких дисциплін, як «Нарисна геометрія», «Креслення», «Інженерна графіка», «Комп'ютерна графіка», для майбутніх інженерів, технологів та дизайнерів. За останні 15 років у навчальний процес було впроваджено викладання комп'ютерної графіки. Нині особливу увагу приділяють вивченню пакета прикладних графічних програм «SolidWorks». Хмельницький національний університет є одним із лідерів впровадження «SolidWorks» в Україні, тому йому було надано 500 ліцензованих навчальних версій цієї програми.

Сьогодні навчально-виховний процес забезпечують викладачі вищої категорії:

Костянтин Васильович Ліствін — завідувач кафедри, к. т. н., доц. Працює на кафедрі з 1969 р. Проводить наукові дослідження за напрямками: комп'ютерна графіка, методика викладання інженерної графіки, машини й агрегати легкої промисловості. Опублікував 65 наукових праць та методичних розробок.

Петро Вікторович Блажівський — к. т. н., доц. Викладає на кафедрі з 1991 р. Закінчив механічний факультет ХТІПО у 1983 р. До сфери його наукових інтересів належать комп'ютерні технології проектування процесів обробки деталей. Видав 40 наукових праць та методичних розробок, має вісім авторських свідоцтв і патентів на винаходи.

Володимир Іванович Гудзь — к. т. н., доц. Працює на кафедрі з 1979 р. Здобув освіту на механічному факультеті ХТІПО (1973). Напрямок його наукових досліджень — тертя та зношування. Опублікував 32 наукові праці, має авторське свідоцтво на винахід.

Іван Іванович Слепко — к. т. н., доц. Викладає на кафедрі з 1975 р. До кола його наукових інтересів належить вивчення напруженого стану дроту несівних канатів підвісних установак. Видав 62 наукові праці та методичні розробки.

Світлана Ярославівна Підгайчук — к. т. н., доц. Працює на кафедрі з 1995 р. Випускниця механічного факультету ХТІПО (1984). Головний напрямок її наукових досліджень — нові технології отримання захисних покриттів. Займається розробкою технологій нанесення покриттів із наноструктурними дисперсними фазами. Є автором підручника «Нарисна геометрія» із грифом МОНМС, 40 наукових праць, чотирьох авторських свідоцтв та патентів на винаходи.

На кафедрі також викладають:

Антон Миколайович Василишин — ст. викл. Працює на кафедрі з 1983 р. У 1973 р. закінчив механічний факультет ХТІПО. Проводить наукові дослідження за напрямом «Автоматизовані системи проектування». Автор семи наукових праць та методичних розробок.

Сергій Васильович Успенко — ст. викл. Працює на кафедрі з 1987 р. Закінчив механічний факультет ХТІПО (1983). Головний напрям його наукових досліджень — автоматизація складання заготовок легкої промисловості. Видав 29 наукових праць та методичних розробок, має три авторські свідоцтва на винаходи.

Андрій Іванович Береговий — викл. Працює на кафедрі з 2002 р. Здобув освіту на механічному факультеті ХТІПО у 1986 р. Серед головних напрямів його наукових досліджень — технології термоциклічної обробки, технології ТЦО зміцнення вуглецевих та легированих сталей, їх теоретична й експериментальна перевірка. Опублікував 14 наукових праць, має два патенти на винаходи.

Петро Віталійович Міняйло — викл. Працює на кафедрі з 2007 р. Закінчив факультет інженерних та інформаційних технологій ХНУ (2003). Проводить наукові дослідження за напрямом «Чисельний метод синтезу важільних механізмів із зупинкою вихідної ланки, побудованих на базі кривошипно-повзунного механізму». Опублікував п'ять наукових праць та методичних розробок.

Наталія Михайлівна Яворська — викл. Здобула освіту на технологічному факультеті Хмельницького технологічного інституту в 1995 р. та залишилася працювати на кафедрі інженерної та комп'ютерної графіки. У колі її наукових інтересів — нові технології отримання захисних покриттів та нанесення покриттів із наноструктурними дисперсними фазами. Є автором 11 наукових праць і методичних розробок, двох патентів на винаходи.

На кафедрі працюють зав. лабораторій Віктор Миколайович Голова, інженер Неоніла Іванівна Бродзянська, ст. лаборант Тетяна Вікторівна Помаранська. Завдяки їхнім зусиллям було обладнано кабінети нарисної геометрії, креслення, геодезії та художнього конструювання.

Колектив кафедри — багаторазовий призер спортивних олімпіад університету. Так команда шахістів, до складу якої входили А. М. Василишин, Н. І. Берегова, К. В. Ліствін, І. І. Слепко, була найсильнішою на університетських спортивних олімпіадах протягом 70–80-х рр. XX ст.

*Зліва направо:
П. В. Каплун,
В. П. Вельбой,
В. В. Завгородній,
Б. С. Волинський,
О. Ю. Рудик,
О. С. Дробот,
О. О. Абрамов,
С. Ф. Посонський,
О. В. Диха,
В. П. Свідерський,
Л. С. Кушлак,
О. М. Маковкін,
О. П. Бабак,
В. С. Яремчук,
В. В. Стрельбицький*

Створена в жовтні 1973 р. як кафедра технології металів на механічному факультеті ХТІПО. Протягом 1996–2012 рр. кафедра зносостійкості і надійності машин підготувала більше 500 спеціалістів та магістрів, які працюють на різних підприємствах України. З 1996 р. кафедра видає щоквартальний міжнародний науковий журнал «Проблеми трибології» («Problems of Tribology»).

Навчально-виховну роботу на кафедрі здійснюють:

Олександр Володимирович Диха — завідувач кафедри, д. т. н., проф. У 1993 р. захистив кандидатську дисертацію у Хмельницькому технологічному інституті, в 2009 р. — докторську у ХНУ. Читає дисципліни: «Вузли тертя машин», «Технологічне устаткування», «Поверхневі фізико-хімічні процеси», «Механічна обробка при ремонті та відновленні», «Надійність машин». Є автором трьох монографій, 180 наукових і навчально-методичних праць, десяти патентів на винаходи.

Анатолій Григорович Кузьменко — д. т. н., проф. Викладає предмети: «Триботехніка та основи надійності машин», «Контактна механіка та гідродинаміка», «Методи трибологічних випробувань». Автор більше 300 наукових публікацій та 8 монографій.

Олексій Олексійович Абрамов — к. т. н., доц. Викладає «Зварювання плавленням», «Теорію процесів зварювання», «Сучасні технології зварювання». Автор 80 наукових та навчально-методичних робіт, трьох патентів на винаходи.

Олег Петрович Бабак — к. т. н., доц. У 1992 р. закінчив Хмельницький технологічний інститут. Читає курси «Фізико-хімічні та металургійні основи виробництва металів», «Технічний сервіс автомобілів та проектування авторемонтних підприємств», «Взаємозамінність, стандартизація та технічні вимірювання», «Зварювання тиском». Має 50 наукових та навчально-методичних праць.

Володимир Пилипович Вельбой — к. т. н., доц. Викладає «Технологію конструкційних матеріалів», «Системи технологій промисловості», «Інструменти штампового і пресового виробництва». Є автором 100 наукових та навчально-методичних робіт, восьми патентів на винаходи.

Борислав Савелійович Волинський — к. т. н., доц. Читає «Матеріалознавство». Автор 70 наукових та навчально-методичних праць.

Ольга Савівна Дробот — к. т. н., доц. Викладає «Матеріалознавство», «Металознавство та термічну обробку зварних з'єднань», «Технологію металів та матеріалознавство». Є автором 45 наукових і навчально-методичних робіт, двох патентів на винаходи.

Володимир Васильович Завгородній — ст. викл., інженер першої категорії. Читає дисципліни: «Джерела живлення для зварювання», «Техпроцеси зварювального виробництва». Має шість наукових публікацій.

Павло Віталійович Каплун — к. т. н., доц. У 1993 р. закінчив Хмельницький технологічний інститут. Викладає «Нанесення покриття», «Газотермічну обробку матеріалів», «Технологію конструкційних матеріалів», «Конструкційні матеріали». Автор понад 25 наукових та навчально-методичних робіт.

Людмила Степанівна Кушлак — інженер. Випускниця ХНУ 2010 р. Автор 20 наукових праць.

Олег Миколайович Маковкін — к. т. н., ст. викл. У 2001 р. закінчив Технологічний університет Поділля, а в 2009 р. захистив кандидатську дисертацію. Читає предмети: «Взаємозамінність, стандартизація та технічні вимірювання», «Теорія, розрахунок та конструювання автомобіля». Має 14 наукових публікацій, три патенти на винаходи.

Сергій Феліксович Посонський — ст. викл. Випускник Технологічного університету Поділля 2002 р. Викладає «Надійність машин», «Автоматичне керування зварюванням», «Напруження та деформації при зварюванні», «Діагностика і ремонт автомобілів», «Паяння металів». Автор 20 наукових та навчально-методичних робіт та двох патентів.

Олександр Юхимович Рудик — к. т. н., доц. Випускник ХТІПО 1979 р. Читає дисципліни: «Основи обробки металів», «Стандартизація та якість продукції», «Комп'ютерне забезпечення процесів відновлення», «САПР ТП зміцнення і відновлення», «Контроль якості покриттів», «Персональні комп'ютери та пакети прикладних програм». Має 110 наукових і навчально-методичних праць, два патенти на винаходи.

Владислав Петрович Свідерський — к. т. н., доц. У 1972 р. здобув освіту у ХТІПО. Викладає «Теоретичні основи теплотехніки», «Термодинаміку і теплові процеси зварювання», «Основи теплотехніки та тепломаспереносу». Автор 139 наукових і навчально-методичних робіт, шести патентів на винаходи.

Віктор Васильович Стрельбицький — к. т. н., доц. Випускник Технологічного університету Поділля 1999 р. Читає курси: «Розвиток техніки галузі», «Основи наукової діяльності». Автор 40 наукових та навчально-методичних праць, п'яти патентів на винаходи і корисні моделі.

Василь Сергійович Яремчук — ст. викл. У 1977 р. закінчив ХТІПО. Викладає: «Теоретичні основи теплотехніки», «Термодинаміку та теплопередачу». Автор 14 наукових і навчально-методичних робіт.

Зліва направо сидять:
О. О. Нікітін, А. А. Нестер,
О. В. Романішина, Г. С. Калда,
Р. В. Білик, О. М. Килимник;
стоять: А. І. Залевський,
М. А. Нестер, К. А. Паршенко,
О. В. Снозик, А. П. Білик,
В. В. Мисліборський,
В. А. Кирилков, В. М. Ганжуга,
І. І. Ковтун, М. Г. Мартинов

Станом на 2012 р. на кафедрі підготовлено понад 280 спеціалістів і магістрів, які працюють у різних галузях господарства України.

Навчально-виховну роботу здійснюють:

Галина Станіславівна Калда — завідувач кафедри, д. т. н., проф. Випускниця ХТІПО 1981 р. Читає дисципліни: «Державне соціальне страхування», «Радіаційний захист», «Соціально-економічні основи охорони праці», «Психологія праці та її безпека», «БЖД і основи охорони праці». Автор монографії, семи навчальних посібників, близько 200 друкованих робіт, двох авторських свідоцтв.

Артем Петрович Білик — к. т. н., доц. У 2004 р. закінчив ХДУ. Викладає предмети: «Засоби захисту в машинобудуванні», «Метрологія, стандартизація та сертифікація», «Системи автоматизованого проектування», «БЖД і основи охорони праці». Є автором 15 наукових і навчально-методичних праць, патенту на винахід.

Володимир Андрійович Кирилков — к. т. н., доц. Випускник ХТІПО 1975 р. Читає курси: «Безпека експлуатації будівель і споруд», «Безпека вантажних та вантажопідіймальних робіт», «Потенційно небезпечні виробничі технології та їх ідентифікація», «Використання ЕОМ в інженерній практиці», «Безпека в газовому господарстві», «Основи промислового будівництва та санітарної техніки», «БЖД і основи охорони праці», «Охорона праці в галузі та цивільний захист». Має понад 60 друкованих робіт, три авторські свідоцтва на винаходи.

Ігор Іванович Ковтун — к. т. н., доц. У 1993 р. закінчив Хмельницький технологічний інститут. Викладає дисципліни: «Теорія оцінки ризику», «Безпека експлуатації водогрійних котлів», «Захист у надзвичайних ситуаціях», «БЖД і основи охорони праці», «Охорона праці в галузі та цивільний захист». Видав більше 40 друкованих робіт.

Анатолій Антонович Нестер — к. т. н., доц. Читає предмети: «Вступ до фаху», «Системи контролю небезпечних та шкідливих виробничих факторів», «Охорона праці в невиробничій сфері», «БЖД і основи охорони праці», «Охорона праці в галузі та цивільний захист». Є автором монографії, навчального посібника, понад 140 наукових і навчально-методичних праць і 13 патентів на винаходи.

Микола Антонович Нестер — к. т. н., доц. Викладає курси: «Світлотехніка», «Профілактика виробничого травматизму та професійних захворювань», «Виробнича санітарія», «БЖД і основи охорони праці», «Охорона праці

в галузі та цивільний захист». Автор більше 40 друкованих робіт, трьох авторських свідоцтв на винаходи.

Олександр Олексійович Нікітін — к. т. н., доц. Випускник ХТІПО 1972 р. Читає дисципліни: «Безпечна експлуатація інженерних систем і мереж», «Посудини під тиском», «БЖД і основи охорони праці», «Охорона праці в галузі та цивільний захист». Опублікував понад 50 друкованих праць.

Костянтин Анатолійович Паршенко — к. т. н., доц. У 2002 р. закінчив Технологічний університет Поділля. Викладає предмети: «Охорона праці на виробництвах із підвищеною небезпекою», «Організація наглядової діяльності в галузі охорони праці», «Експертиза з охорони праці», «БЖД і основи охорони праці», «Охорона праці в галузі та цивільний захист». Є автором більше 20 друкованих робіт.

Ольга Валеріївна Романішина — к. т. н., доц. Випускниця Хмельницького технологічного інституту 1994 р. Читає курси: «Правові основи охорони праці», «Ергономіка», «Розслідування, облік і аналіз нещасних випадків, професійних захворювань та аварій» та ін. Видала понад 30 наукових і навчально-методичних праць.

Олександр Володимирович Снозик — к. т. н., доц. У 1992 р. закінчив Хмельницький технологічний інститут. Викладає системи опалення, промислову вентиляцію, БЖД і основи охорони праці, охорону праці в галузі та цивільний захист. Має більше 50 наукових і навчально-методичних праць, авторське свідоцтво на винахід.

Олександр Михайлович Килимник — ст. викл. Випускник ХТІПО 1974 р. Викладає предмети: «БЖД і основи охорони праці» та «Охорона праці в галузі і цивільний захист». Є автором навчального посібника та десяти наукових і навчально-методичних праць.

Володимир Віталійович Мисліборський — ст. викл. У 1990 р. закінчив Хмельницький технологічний інститут. Читає дисципліни: «Електробезпека», «Теорія горіння та вибуху», «Проектування засобів електрозахисту», «БЖД і основи охорони праці», «Охорона праці в галузі та цивільний захист». Опублікував понад 35 друкованих робіт.

На кафедрі також працюють провідний інженер Василь Михайлович Ганжуга, інженер Раїса Вікторівна Білик (випускниця ХТІПО 1986 р.), старші лаборанти Віктор Михайлович Малютін (випускник ХТІПО 1982 р.), Максим Геннадійович Мартинов (випускник Технологічного університету Поділля 2001 р.). Завідувач лабораторій кафедри — Анатолій Іванович Залевський.